

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avla ... Thesavorvm Dei In Passione D. N. Iesv Christi
Effusorum ad Resvrrectionem Mvltorum**

Eyschen, Georg von

Coloniæ, 1656

§. 182. Pilatus autem rursum interrogabat eum dicens. v. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45533

hæc enim sequitur, quid scribit, & accusabant eum in multis nimis nimis primo suo aduentu accusauerant in uno nimis quod se Regem Iudeorum esse dixisset, nunc in pluribus & alijs diuersis: prouiderant enim sibi causa ut gradatim posset crescere accusationis sua vis, ita ut animus Pilati, cunctis sat iusti, si uno accusationis articulo non conciraretur, tandem multis, vel plurimis auditis in partem accusantium pertransiretur. Haec multa poterant esse. 1. præter Regni affectionem seductio turbarum; 2. Grialismus; 3. Comercium cum Dærone. 4. Comminatio destruendi templi. 5. Vana iactatio de reædificando per magicanæ artem. 6. Aduersio Cæsarem machinatio in prohibendis tributis. 7. Compotationes & cessationes. 8. Samaritanismus. 9. Ars magica in reiœfendis demoniis. 10. Venditatio sui pro Dei Filio. 11. Doctrina contra Moysen, &c. Traditionem maiorum. 12. Sabbathi violatio. &c. Hæc satis multa erant, quæ adstante Domino, & audiente Pilato inculcabant.

Deus meus, quem vñrum est humanum ingenium, quando in aliquil collineauit, & firmiter obtinere intendit! quam astutis modis id perurgere nouit! quomodo meutiri, captiose loqui, opportunos adiutoria seruare potest. Mirum est videre. Sed sapienter. Ideo damno claram destinos modos & machinationes contra justitiam & veritatem & poni me ab illis conseruare in vita mea. Adiunca me Deus meus.

§. 182. Pilatus autem tursum interrogabat eum dicens. v. 4.

Non statim credit iudicatus Pilatus, sed reo aurem vnam seruat, item interrogat.

Disce Iudex, disce Consul, disce Prætor ab Ethnico Christiane, non vñ tantum interrogatione reum vel iudicare vel condemnare, sed plures adhibere ut ad omnes omnino interrogaciones & accusations distincte respondeatur, donec veritas pateat. Quare de circumstantijs, ne innocens pereat, reus saluetur: qui de munere edificaturus fundamental locat, aut arbore plantaturus terram fodit, nec arena molli, nec duro lapidi parci, ut solum excavet, quo aut moli iaciendæ eut arbori quæ sursum enasci debet satis sit, alioquin ruet domus, arectet arbor cum architesti, coloniæ de decore & damno. Qui autem Iudex est ad instar agricolæ, ad instar architecti iustitiae arborem domumque ponere debet, obuia est arena eruantur, impingit in saxum: euellatur ita ut nulla ratione potentis faciem extimelcat, minoris vilitatem conculceret, sed uti Pilatus fecit, veritatem eruas. Ille interrogat Iepius Christum, monet, iortatur ut respondeat, & se defendat contra accusatores, ne insonus diuidetur & pereat, sed vero iustitia admi-

ad ministeretur iustitia enim virtus est, sine qua republica haud diu stare vel administrari potest. Si hanc Iudeo deserit, si Resp. negligit, cito aderit, ultor Deus, qui ius dicat, & plectat.

§. 183. Non respondeas quidquam? vide in quantis te accusant. v. 4.

Vrget, instar pro facienda iustitia Pilatus, dijudicans apud se Christum falso accusari à Principibus Iudee & ex iniuria; ut quia Propheta esset & vir bonus & scientia & virtute admirabilis, replicaret cotam se, & argumenta Principum diuelleret, sicut facile poterat fieri, & iam alias etiam forte non ignorantie iudice factum fuerat.

Bene fecisti Pilate, quod ita reum verisisti ad se expurgandum. Hoc debet & Clementiam Magistratus & Principis, malle seruare, quam perdere, nulli tamen reo praesertim Reip. noxio parcere.

§. 184. Vide in quantis te accusant. v. 4.

Quasi diceret Pilatus, vide, ne si nihil respondeas, videaris conuictus, & silentio tuo confiteri, vera esse quæ dicunt aduersarij tui. Habemus enim Regulam iuris: Qui tacet consentire videtur. Si namquo tuam causam defteris, quis eam fouebit, ego utramque partem audire teneor, & secundum allegata dare sententiam, nisi allegata negentur. Sed tunc secundum probata, per viam probationum procedo. Satis multa audiusti, obijci, erit haud dubie aliquid quod debeat negari. Cum ipsemet aduertam, quædam esse capita accusationis inter se non satis conformia nec verisimilia. Sed ego Aduocatum agere non debo, dare possum, ecce te ipsum Aduocatum tuum, creo, loquere in causa tua ipsemet, ut in osti melius audiēris, & ius dicetur, de quo desperare non debes, cum causam desperandi de obtinendo iure tuo non dederim tibi. Talia Pilatus paucis verbis ore, sed habitu & vultu humanitate fusius loquebatur. Habet enim etiam habitus & vultus prolixos sermones.

Deus meus, obsecro te, da gratiam hanc iudicantibus terram, ut sint iustitiae tenaces, & simul memores humanitatis, maxime in eos, qui ob inopiam aduocatis carent, non quod emines inopes contestim sint iusti & absoluendi, sed quod saltu sunt sustentandi, donec eorum causa penetretur, an reos se vere fateantur, ex conscientia, an ex solo metu ludicum suam desperationem iustitiae silentio tegant. Prudentissime siquidem silent etiam in iudicio, qui se sciunt uti. Iudice alienato, nisi forte possint aliqua spe appellare, ad altius tribunal. Ego pro mea parte malo sic unumquemque se gerere, ut iudicio non egeat, aut si iudicio uti compellar, malo transi-